

Na de forse inzet 'Leiden in de 19e eeuw' blijft de geschiedenis van de stad verder in het duister. Zo vernemen we nergens, dat er in Leiden ook nog een universiteit was. Waarom, als in het verhaal van de afscheiding de 'club van Scholte' wordt genoemd (7), de lezer niet verteld dat het hier gaat om studenten in de theologie? De auteur hanteert hier en daar merkwaardige zinsconstructies. De correctie laat te wensen over. In de tekst komen vervelende fouten voor zoals: koning Willem I in 1888 (19), ds. J.F. Kuiper in 1886 (8), Katsky voor Kautsky (20), Ronkel voor Van Ronkel (19 vlg.). Het boekje ziet er niettemin, ook door de vele illustraties, smaakvol uit.

A. de Groot

H. aan 't Goor en W. van Norel, (red.), *De Gereformeerde Kerk van Elburg 1890 - 1990* Elburg 1990. 72 bldz. (*Oudheidkundige vereniging 'Arent thoe Boecop' te Elburg*, nr. 41). f 10,00. (verkrijgbaar bij: secretariaat 'Arent thoe Boecop', Smedestraat 10, Elburg).

Een ijverige werkgroep van 'Arent thoe Boecop' die al tweemaal eerder over het kerkelijke verleden van Elburg publiceerde, heeft nu over de geschiedenis van de Gereformeerde Kerk ter plaatse een aantrekkelijk uitgegeven boekje samengesteld. De behandeling is vrij traditioneel, maar door veel afbeeldingen te reproduceren en allerlei wetenswaardigheden en anecdotes door de hele tekst heen op te nemen zijn de samenstellers erin geslaagd voor Elburgs gereformeerden hun verleden te laten herleven, zoals het heet. Men krijgt de indruk dat er met zorg en nauwkeurigheid gewerkt is. Het is alleen te betreuren dat de poging om op de twee eerste bladzijden de landelijke Doleantiebeweging en haar voorgeschiedenis uit de doeken te doen, als mislukt moet worden beschouwd.

A. de Groot

P. van Beek, (red.), *Gids van Afscheidingsarchieven 1834-1892*, Leusden 1991, 263 pag., f 15,00.

In deze gids wordt het resultaat geboden van een belangrijk werk van de in 1981 in het leven geroepen Werkgroep registratie Afscheidingsarchieven 1834-1892. Deze werkgroep had een driedig doel: het opsporen, registreren en presenteren van het bronnenmateriaal met betrekking tot de geschiedenis van de gemeenten en kerken-groepen, die zijn voortgekomen uit de Afscheiding van 1834, met een beperking tot het jaar van de 'Vereeniging' (1892). In de werkgroep hadden personen zitting uit de kerken en groepen die voortgekomen waren uit de Afscheiding, of daarmee verwant waren. Het resultaat beantwoordt aan de in 1981 geformuleerde doelstelling. In deze uitgave worden de archieven van plaatselijke gemeenten, classes, provinciale vergaderingen, algemene synoden, personen en instellingen opgesomd. Van elk van de eerste drie soorten archief wordt volgens een